www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II
PHILOSOPHY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....
   (Name) ....
2. (Signature) ....
   (Name) ....

Seat No.

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No.

(To be filled by the Candidate)

JUN - 12219

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

www.prepp.in

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Philosophy
Paper II
दर्शनशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Choose the correct order of the stages of life according to *pratityasamutpāda* of Buddhism :
   (A) Bhava, Vedanā, Jāti and Upādāna
   (B) Bhava, Jāti, Vedanā and Upādāna
   (C) Vedanā, Upādāna, Bhava and Jāti
   (D) Bhava, Vedanā, Upādāna and Jāti

2. Consider the following statements with reference to the schools of Vedānta and mark the *correct* code :
   (1) Shankara accepted Nirguna brahman and rejected Saguna brahman
   (2) Shankara and Ramanuja accepted Saguna brahman
   (3) Shankara accepted both Saguna and Nirguna brahman
   (4) Shankara and Ramanuja both rejected Nirguna brahman

   Codes :
   (A) Only (1) is true
   (B) Only (1) and (4) are true
   (C) Only (2) and (3) are true
   (D) Only (3) and (4) are true

1. बौद्धांच्या प्रतित्यसमुत्पादानुसार जीवनाच्या अवस्थांचा योग्य क्रम निवडा :
   (A) भव, वेदना, जाती आणि उपादान
   (B) भव, जाती, वेदना आणि उपादान
   (C) वेदना, उपादान, भव आणि जाती
   (D) भव, वेदना, उपादान आणि जाती

2. पुढील विधानांचा वेदांताच्या संदर्भात लक्षात घेऊन योग्य संकेतांक निवडा :
   (1) शंकराचार्यांनी निर्गुण ब्रह्म स्वीकारले आणि सगुण ब्रह्म नाकारले
   (2) शंकराचार्य आणि रामानुजाचार्य यांनी सगुण ब्रह्म स्वीकारले
   (3) शंकराचार्यांनी सगुण आणि निर्गुण ब्रह्म दोन्हीही स्वीकारले आहे
   (4) शंकराचार्य आणि रामानुजाचार्य या दोघांनाही निर्गुण ब्रह्म नाकारले

   संकेतांक :
   (A) फक्त (1) अचूक आहे
   (B) फक्त (1) आणि (4) अचूक आहे
   (C) फक्त (2) आणि (3) अचूक आहे
   (D) फक्त (3) आणि (4) अचूक आहे

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

3. "Brahman and the Jiva are different but they have the potential to be identical" is the philosophical perspective of :
   (A) Advaita Vedanta
   (B) Visishtādvaita Vedanta
   (C) Dvaita Vedanta
   (D) Jainism

4. Given below are two statements labelled Assertion (A) and Reason (R). Examine both with respect to the Yoga and select the *correct* code :

   Assertion (A) :

   Yoga is a theistic system.

   Reason (R) :

   God is the creator, preserver and destroyer of the world.

   Codes :

   (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
   (B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
   (C) (A) is true and (R) is false
   (D) (A) is false and (R) is true

3. ब्रह्म आणि जीव भिन्न आहेत पण हा दृष्टिकोन आहे ....
   (A) अद्वैत वेदान्त
   (B) विशिष्टाद्वैत वेदान्त
   (C) द्वैत वेदान्त
   (D) जैन तत्त्वज्ञान

4. पुढे अवधारणा (A) आणि कारण (R) अशी दोन विधाने दिली आहेत. त्या दोन्ही विधानांचे योग दर्शनाच्या संदर्भात परीक्षण करून अचूक संकेतांक निवडा.

   अवधारणा (A) :

   योग हे ईश्वरवादी दर्शन आहे.

   कारण (R) :

   ईश्वर हा जगाचा निर्माता, धारणकर्ता आणि विनाशकर्ता आहे.

   संकेतांक :

   (A) (A) आणि (R) दोन्हीही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
   (B) (A) आणि (R) दोन्हीही सत्य आहेत पण (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
   (C) (A) सत्य आहे पण (R) हे असत्य आहे
   (D) (A) असत्य आहे पण (R) हे सत्य आहे

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

5. Select the *incorrect* statement with reference to the Vedic sacrifice from the following :
   (A) The sacrifice is enjoined by the Veda
   (B) The Vedic Gods are invoked in the sacrifice, but they are only instruments for the proper completion of the sacrifice
   (C) It is not the case that, the result of the sacrifice is produced by an inherent potency—the apūrva
   (D) Out of the many kinds of sacrifices enjoined, one among them has its aims the fulfilment of the desire of the person performing the sacrifice

6. Which one of the following theories of validity of knowledge is upheld by *Sāmkhya* ?
   (A) *Svatah prāmāṇyavāda, Paratah aprāmāṇyavāda*
   (B) *Svatah prāmāṇyavāda, Svatah aprāmāṇyavāda*
   (C) *Paratah prāmāṇyavāda, Paratah aprāmāṇyavāda*
   (D) *Paratah prāmāṇyavāda, Svatah aprāmāṇyavāda*

7. 'It is not the case that everything can be produced by everything merely by a change of arrangement of constituting atoms. This means to say, it is not the case that the effect is potentially pre-existent in the cause.' This view is upheld by :
   (A) Sāmkhya-Yoga
   (B) Mādhyamika Buddhists
   (C) Nyāya-Vaiśeṣika
   (D) Mīmāmsā

5. पुढील विधानांतून वैदिक यज्ञांच्या संदर्भात **चुकी**चे विधान निवडा :
   (A) यज्ञ हे वेदविहित आहेत
   (B) वेदांचे देवतांनायज्ञात आवाहन करतात पण त्या यज्ञाला अचूकपणे पूर्ण करण्याचे साधनमात्र आहेत
   (C) असे नाही की, यज्ञाचे फळ अपूर्व निर्माण होते
   (D) वेगवेगळ्या प्रकारच्या वेदविहित यज्ञांपैकी एका यज्ञाचे उद्दिष्ट यज्ञकर्त्याच्या इच्छेची पूर्ती हे आहे

6. ज्ञानाच्या प्रामाण्याच्या बाबतीत सांख्यांनी पुढीलपैकी कोणती उपपत्ती स्वीकारली ?
   (A) स्वत: प्रामाण्यवाद, परत: अप्रामाण्यवाद
   (B) स्वत: प्रामाण्यवाद, स्वत: अप्रामाण्यवाद
   (C) परत: प्रामाण्यवाद, परत: अप्रामाण्यवाद
   (D) परत: प्रामाण्यवाद, स्वत: अप्रामाण्यवाद

7. 'असे नाही की अणुंच्या संयोगाची रचनांची बदलून कशातूनही काहीही निर्माण करता येते म्हणजेच कार्य हे निर्माण होण्यापूर्वी कारणात अव्यक्त स्वरूपात असते.''—हा दृष्टिकोन आहे :
   (A) सांख्य-योगाचे
   (B) माध्यमिक बौद्धांचे
   (C) न्याय-वैशेषिकांचे
   (D) मीमांसेचे

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

8. Pramāna-Vyavasthā doctrine is *not* upheld by :
   (A) Naiyāyikas
   (B) Mīmāmsakas
   (C) Vaiśeṣikas
   (D) Buddhists

9. Given below are two statements labelled Assertion (A) and Reason (R). Examine both with reference to Mīmāmsā system and select the *correct* code.

   Assertion (A) :

   Vidhi vākya and Niṣedha vākya of the Vedas are injunctions that give forth the Vedic actions that are to be followed and those that are to be avoided respectively.

   Reason (R) :

   Vidhi and Niṣedha are to be adhered to because the Mīmāmsakas consider the Veda to be their final authority.

   Codes :

   (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
   (B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
   (C) (A) is true and (R) is false
   (D) (A) is false and (R) is true

8. प्रमाण व्यवस्था हा सिद्धान्त .... स्वीकारला **नाही**.
   (A) नैयायिकांनी
   (B) मीमांसकांनी
   (C) वैशेषिकांनी
   (D) बौद्धांनी

9. पुढे अवधारणा (A) आणि कारण (R) अशी दोन विधाने दिली आहेत. मीमांसा दर्शनाच्या संदर्भात त्यांचे परीक्षण करून योग्य संकेतांक निवडा.

   अवधारणा (A) :

   विधि वाक्ये आणि निषेध वाक्य वेदांचे अनुक्रमे असे आदेश आहेत की कोणत्या वैदिक कृती कराव्यात किंवा करू नयेत हे कळते.

   कारण (R) :

   विधि आणि निषेध यांचे पालन करावे कारण मीमांसकांच्या मते वेदांचे प्रामाण्य अंतिम आहे

   संकेतांक :

   (A) (A) आणि (R) दोन्हीही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
   (B) (A) आणि (R) दोन्हीही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण करीत नाही
   (C) (A) सत्य आहे आणि (R) असत्य आहे
   (D) (A) असत्य आहे आणि (R) सत्य आहे

10. Match List I with List II and mark the *correct* code :

List I

(*a*) We may notice manifold qualities and characteristics of a thing, but view them as unified in the thing. Eg. We say, "This is a book", we do not look at characteristics being different from it.

(*b*) We may notice qualities separately and regard the unified thing as non-existent. Eg. Perceiving different qualities of the book and alone regarding those as real, apart from the unified object, i.e. the book.

(*c*) Liberation is not a negative state of cessation of misery.

(*d*) Liberation is for and by the individual.

List II

(1) Paryāya-naya

(2) Dravya-naya

(3) Mahāyāna

(4) Hinayāna

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(2)	(3)	(1)
(B)	(3)	(2)	(1)	(4)
(C)	(3)	(1)	(2)	(4)
(D)	(2)	(1)	(3)	(4)

10. यादी I आणि यादी II यांच्या जोड्या जुळवा आणि अचूक संकेतांक निवडा :

यादी I

(*a*) आपण वस्तुत अनेक गुणधर्म आणि वैशिष्टे पाहतो, पण त्याच्याकडे आपण एकसंध म्हणून पाहतो. आपण म्हणतो 'हे पुस्तक आहे' तेव्हा आपण त्यांच्या वैशिष्ट्यांकडे पुस्तकापेक्षा वेगळे म्हणून पाहत नाही.

(*b*) आपण गुणधर्म स्वतंत्ररित्या पाहू आणि आपण एकसंध वस्तू अस्तित्वात नाही असे समजू. उदाहरणार्थ, पुस्तकाचे विभिन्न गुण पाहणे आणि त्यांनाच स्वतंत्रपणे सत्य समजणे, एकसंध वस्तू म्हणजे पुस्तकाला नव्हे.

(*c*) मुक्ती म्हणजे दु:खाचा अभाव नव्हे.

(*d*) मुक्ती ही व्यक्तीने व्यक्तीसाठी केलेली असते.

यादी II

(1) पर्याय नय

(2) द्रव्य नय

(3) महायान

(4) हीनयान

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(2)	(3)	(1)
(B)	(3)	(2)	(1)	(4)
(C)	(3)	(1)	(2)	(4)
(D)	(2)	(1)	(3)	(4)

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

11. Thales, Anaximander and Anaximenes are known as :
    (A) *physikoi* (B) mystics
    (C) myth-makers (D) politicians
12. The view that human beings were playthings at the hands of powerful but morally weak deities was held by :
    (A) Heraclitus (B) Aristotle
    (C) Homer (D) Thales
13. For Plato Mathematics provides :
    (A) a bridge from the sensible would to the intelligible
    (B) a discontinuity from the sensible world to the intelligible
    (C) an illusory means from the sensible world to the intelligible
    (D) an obstacle in the sensible world to the intelligible
14. According to Aristotle, form is *not* :
    (A) for the sake of matter
    (B) immanent in matter
    (C) functional in matter
    (D) differential in matter

11. थेल्स, ॲनेक्झिमेंडर व ॲनेक्झिमेन्स कोण आहेत ?
    (A) फिजिकाय (B) गूढवादी
    (C) मिथ्यकारक (D) शासक/राज्यकर्ते
12. माणसे म्हणजे शक्तिशाली परंतु नैतिकत: दुबळ्या देवतांच्या हातातील खेळणी हा दृष्टिकोन कोणी राखला ?
    (A) हिरॅक्लिटस (B) ॲरिस्टॉटल
    (C) होमर (D) थेल्स
13. प्लेटोच्या मते, गणित काय देते ?
    (A) ऐंद्रिय जगाला आकलनीयाशी सांधते
    (B) ऐंद्रिय जग व आकलनीय यात दरी निर्माण करते
    (C) ऐंद्रिय जगापासून आकलनी यापर्यंत भ्रामक साधने पुरवते
    (D) ऐंद्रिय जगात अडथळे निर्माण करते व आकलनीय (दुरापास्त होते)
14. ॲरिस्टॉटलच्या मते, आकार :
    (A) उपादानासाठी नसतो
    (B) उपादानात नसतो
    (C) उपादानात कार्यरूपाने नसतो
    (D) उपादानात विभक्तरूपाने नसतो

15. **Assertion (A) :**

According to Locke, the real essence of any physical object is not known to us.

Reason (R) :

The internal constitution of the object is in reach our experience.

(A) Both (A) and (R) are individually true

(B) (A) is true but (R) is false

(C) (A) is false but (R) is true

(D) Both (A) and (R) are individually false

16. Who claimed that the exclusive concern of mathematics is with questions of order or measure ?

(A) Leibniz (B) Kant

(C) Descartes (D) Russell

17. For Kant, necessity and contingency are categories of :

(A) Relation (B) Quality

(C) Modality (D) Quantity

18. Which of the following is *incorrect* match ?

(A) Husserl—epoche

(B) Descartes—cogito ergo sum

(C) Spinoza—tabula rasa

(D) Berkeley—esse est percipi

15. **अवधारण (A) :**

लॉकच्या मताप्रमाणे भौतिक वस्तूचे खरे सारताच आपल्याला ज्ञात नसते.

कारण (R) :

वस्तूची आंतर्गत संरचना आपल्याला अनुभवता येत नाही.

(A) (A) आणि (R) दोनही सत्य

(B) (A) सत्य पण (R) असत्य

(C) (A) असत्य पण (R) सत्य

(D) (A) आणि (R) दोनही असत्य

16. व्यवस्था आणि गणन हे गणिताचे महत्त्वाचे काम आहे असा दावा कोण करतो ?

(A) लायब्नीझ (B) कांट

(C) डेकार्ट (D) रसेल

17. कांटच्या मते आकस्मिकता आणि अनिवार्यताला ह्या .... कोटीक्रम आहेत.

(A) संबंध (B) गुण

(C) रीती (D) संख्या/प्रमाण

18. खालीलपैकी कोणती जोडी **चूकी**ची आहे ?

(A) हुर्सेल—इपाके (Epoche)

(B) डेकार्ट—कॉजिटो अर्गो सुम (Cogito ergo sum)

(C) स्पिनोझा—टॅबुला रसा (Tabula rasa)

(D) बर्कले—इॅसे इस्ट पर्सेपाय (Esse est percipi)

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

19. The causal relation, according to Hume, is an :
   (A) Innate idea
   (B) Causal idea
   (C) Dissociative idea
   (D) Associative idea

20. According to whom the proposition 'God exists' is a quasi-ontological proposition :
   (A) Kant (B) Anselm
   (C) Descartes (D) Ryle

21. The distinction between Shreyas and Preyas is maintained in the :
   (A) Taittirīya Upaniṣad
   (B) Bṛhadāraṇyaka Upaniṣad
   (C) Kaṭha Upaniṣad
   (D) Praśna Upaniṣad

22. Adṛṣṭa, as agency, is conceived by :
   (A) Naiyyāyikas only
   (B) Vaiśeṣikas only
   (C) Naiyyāyikas as well as Mīmāṁsakas
   (D) Mīmāṁsakas only

23. 'Death as Mokṣa' is uphold by :
   (A) Sāṁkhyas (B) Jainas
   (C) Bauddhas (D) Cārvākas

19. ह्यूमच्या मते कारण संबंध हे .... आहेत.
   (A) आंतरिक कल्पना
   (B) कारण कल्पना
   (C) विसंगात्मक कल्पना
   (D) संगात्मक कल्पना

20. 'ईश्वर अस्तित्वात आहे' हे विधान कोणाच्या मते अर्ध-सत्ताशास्त्रीय आहे ?
   (A) कांट (B) अंसेल्म
   (C) डेकार्ट (D) राईल

21. श्रेयस व प्रेयस यातील भेद कोठे येतो ?
   (A) तैत्तिरीय उपनिषद
   (B) बृहदारण्यक उपनिषद
   (C) कठ उपनिषद
   (D) प्रश्न उपनिषद

22. अदृष्टाकडे कर्तेपणा कोणी दिला ?
   (A) केवळ नैय्यायिकांनी
   (B) केवळ वैशेषिकांनी
   (C) नैय्यायिकांनी व मीमांसकांनी
   (D) केवळ मीमांसकांनी

23. 'मृत्यू म्हणजे मोक्ष' असे कोणी मानले आहे ?
   (A) सांख्यांनी (B) जैनांनी
   (C) बौद्धांनी (D) चार्वाकांनी

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

24. 'Svadharma' means :
    (A) One's own duties
    (B) Prakṛti
    (C) Self-knowledge
    (D) Self-realization

25. Which of the following is *not* given in Vedic tradition ?
    (A) Pitṛ-ṛṇa (B) Deva-ṛṇa
    (C) Mānava-ṛṇa (D) Ṛṣi-ṛṇa

26. Which of the following is *not* covered in yamas ?
    (A) Don't drink intoxicants
    (B) Don't steal
    (C) Don't harm
    (D) Don't hoard

27. Cārvāka views on Purushartha may be labelled as :
    (A) Psychological Hedonism
    (B) Ethical Hedonism
    (C) Paradox of Hedonism
    (D) Universal Hedonism

28. Which of the following is *not* a task of phenomenological reduction ?
    (A) To enable the naturalistic point of view
    (B) To enable holistic knowledge claims
    (C) To enable presuppositionless claims
    (D) To enable grounding of entities

24. स्वधर्म म्हणजे :
    (A) स्वत:ची कर्तव्ये
    (B) प्रकृती
    (C) आत्मज्ञान
    (D) आत्मसाक्षात्कार

25. खालीलपैकी कोणते ऋण वैदिक परंपरेत **नाही** ?
    (A) पितृऋण (B) देवऋण
    (C) मानवऋण (D) ऋषी-ऋण

26. खालीलपैकी कशाचा उल्लेख यमासात **नाही** ?
    (A) नशापान करू नये
    (B) चोरी करू नये
    (C) इजा करू नये
    (D) साठवणूक करू नये

27. चार्वाकांच्या पुरुषार्थविषयक दृष्टिकोणास काय म्हणता येईल ?
    (A) मानसशास्त्रीय सुखवाद
    (B) नैतिक सुखवाद
    (C) सुखवादाचा विरोधाभास
    (D) सार्वत्रिक सुखवाद

28. पुढीलपैकी कोणते मानसघटनावादी विलयनाचे कार्य **नाही** ?
    (A) प्रकृतिवादी दृष्टिकोनाची शक्यता निर्माण करणे
    (B) सकलवादी ज्ञानाच्या दाव्यांची शक्यता निर्माण करणे
    (C) कुठल्याही गृहीतकांशिवाय असणाऱ्या दाव्यांची शक्यता निर्माण करणे
    (D) वस्तूंच्या अस्तित्वाला आधार देण्याची शक्यता निर्माण करणे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

29. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) Maitri

(*b*) Karuṇa

(*c*) Mudita

(*d*) Upekṣā

List II

(1) Puṇya

(2) Sukha

(3) Apuṇya

(4) Duḥkha

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(4)	(3)	(1)
(B)	(2)	(4)	(1)	(3)
(C)	(2)	(1)	(3)	(4)
(D)	(3)	(4)	(1)	(2)

30. Which of the following is the socially binding principle ?

(A) Dharma (B) Artha

(C) Kāma (D) Mokṣa

31. According to Ryle a category mistake is committed when :

(A) A fact belonging to one category is presented in the idiom appropriate to another

(B) A fact belonging to one category is reduced to the idiom appropriate to another

(C) A fact belonging to one category is totally denied

(D) The relation between the two categories is wrongly presented

29. सूची I शी सूची II जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I

(*a*) मैत्री

(*b*) करुणा

(*c*) मुदिता

(*d*) उपेक्षा

सूची II

(1) पुण्य

(2) सुख

(3) अपुण्य

(4) दु:ख

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(2)	(4)	(3)	(1)
(B)	(2)	(4)	(1)	(3)
(C)	(2)	(1)	(3)	(4)
(D)	(3)	(4)	(1)	(2)

30. खालीलपैकी कोणते तत्त्व समाजास बांधून ठेवते ?

(A) धर्म (B) अर्थ

(C) काम (D) मोक्ष

31. राईलच्या मतानुसार पुढीलपैकी कुठल्या परिस्थितीत कोटी-प्रमाद घडतो ?

(A) एका प्रकारचे तथ्य दुसऱ्या प्रकाराला अनुरूप अशा शब्दसंहतीमध्ये सादर केले जाते

(B) एका प्रकारच्या तथ्याचे दुसऱ्या प्रकाराला अनुरूप अशा शब्दसंहतीमध्ये विलयन केले जाते

(C) एका प्रकारात गणले जाणारे तथ्य पूर्णत: नाकारले जाते

(D) दोन प्रकारांमधील नाते चुकीच्या पद्धतीने सादर केले जाते

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

32. Who among the following Utilitarian philosophers advocated Qualitative distinctions in Pleasure and Pain ?
    (A) J. S. Mill (B) Bentham
    (C) Sidgwick (D) Kant

33. "Eye for an eye" is advocated by which one of the following theories of punishment ?
    (A) Deterrent theory
    (B) Retributive theory
    (C) Preventive theory
    (D) Reformative theory

34. 'Ethical sentences are about the attitudes of the people'—is the stand point of which one of the following ethical theories.
    (A) Moral Subjectivism
    (B) Moral Realism
    (C) Universal Prescriptivism
    (D) Emotivism

35. Which one of the following statements is *not* true of Altruism ?
    (A) In case of "pure" altruism self-interested motives are entirely absent
    (B) An altruistic and has to be necessarily self-sacrificing
    (C) An act is altruistic in the weak sense if it is motivated by the tort that it benefits at least does not injure anyone
    (D) An act is altruistic in the strong sense if one undertakes it inspite of the perception that it involves some loss of one's well-being

32. खालीलपैकी कोणत्या उपयुक्ततावादी तत्त्वज्ञाने सुखदु:खातील गुणात्मक भेद मांडले ?
    (A) जे. एस. मिल्ल (B) बेंथम
    (C) सिज्विक (D) कांट

33. 'डोळ्यास डोळा' ही शिकवण शिक्षेची कोणती उपपत्ती देते ?
    (A) प्रतिबंधात्मक उपपत्ती
    (B) प्रतिशोधात्मक उपपत्ती
    (C) निवारणात्मक उपपत्ती
    (D) सुधारणात्मक उपपत्ती

34. ''नैतिक वाक्ये लोकांच्या दृष्टिकोनांविषयी असतात'' हा मुद्दा खालीलपैकी कोणत्या नैतिक उपपत्तीने मांडला आहे ?
    (A) नैतिक विषयीवाद/व्यक्तिनिष्ठवाद
    (B) नैतिक वास्तववाद
    (C) सार्वत्रिक आदेशवाद
    (D) भावनिकवाद

35. परोपकारावादाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान सत्य **नाही** ?
    (A) निखळ परोपकाराबाबत बोलायचे तर स्वार्थी प्रेरणांचा संपूर्णत: अभाव असतो
    (B) परोपकारी कृती अपरिहार्यपणे आत्मत्यागी असते
    (C) जर एखादी कृती लाभदायी असेल, निदान कुणाला इजा करत नसेल, तर ती कृती, सौम्य अर्थी, परोपकारी असते
    (D) जरी एखाद्याच्या कल्याणाची मुळीच शक्यता वाटत नसली, तरीही ती कृती केल्यास परोपकारी कृती असे तीव्र अर्थी म्हणता येते

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

36. Which of the following is maintained in traditional ethics ?
    (A) All good actions are right but all right actions are not necessarily good
    (B) All good actions are duties but all duties are not necessarily good
    (C) All right actions are not duties and all duties are not right actions
    (D) Right actions and duties are incompatible

37. Teleology and Deontology get synthesized in :
    (A) Rule-ethics
    (B) Principle-ethics
    (C) Virtue-ethics
    (D) Meta-ethics

38. According to Plato, the existence of which virtues ensure justice ?
    (A) Truth, Knowledge, Beauty
    (B) Truth, Goodness, Beauty
    (C) Wisdom, Courage, Temperance
    (D) Wisdom, Fortitude, Love

39. Deontological performance of duties is prescribed by :
    (A) Bentham (B) Mill
    (C) Kant (D) Hume

36. खालीलपैकी कोणता (पर्याय) पारंपारिक नीतिशास्त्रात राखला जातो ?
    (A) सर्व चांगल्या कृती योग्य असतात पण सर्व योग्य कृती चांगल्या असणे अपरिहार्य नाही
    (B) सर्व चांगल्या कृती कर्तव्यकर्मे असतात परंतु सर्व कर्तव्यकर्मे चांगली असणे अपरिहार्य नाही
    (C) सर्व योग्य कृती कर्तव्यकर्मे नाहीत आणि सर्व कर्तव्यकर्मे योग्य कृती नव्हेत
    (D) योग्य कृती व कर्तव्यकर्मे परस्परसहचरी नव्हेत

37. प्रयोजनमूलक व तव्यवादी उपपत्तींचा समन्वय कोठे आढळतो ?
    (A) नियम-नीतिमीमांसा
    (B) तत्त्व-नीतिमीमांसा
    (C) सद्गुण-नीतिमीमांसा
    (D) अधिनीतिशास्त्र

38. प्लेटोच्या मते, कोणत्या सद्गुणांच्या अस्तित्वामुळे न्याय राखला जातो ?
    (A) सत्य, ज्ञान, सौंदर्य
    (B) सत्य, शिव, सौंदर्य
    (C) ज्ञान, धैर्य, संयम
    (D) ज्ञान, हिंमत, प्रेम

39. 'कर्तव्यकर्मांसाठी कर्तव्यकर्म' अशी शिकवण कोणी दिली ?
    (A) बेंथम (B) मिल्ल
    (C) कांट (D) ह्यूम

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

40. Aristotle speaks of Eudaimonism as :
    (A) Benevolence
    (B) Magnificience
    (C) Excellence
    (D) Patience

41. Select the *four* sanctions of morality given by Bentham :
    (A) Physical, Mental, Linguistic, Social
    (B) Physical, Social, Political, Religious
    (C) Physical, Mental, Linguistic, Political
    (D) Physical, Social, Linguistic, Religious

42. The problem of means and ends and the insistence on the purity of means are the highlights of whose philosophy ?
    (A) K. C. Bhattacharya
    (B) J. Krishnamurti
    (C) M. N. Roy
    (D) Mahatma Gandhi

43. Satkhyati is maintained by :
    (A) Rāmānuja and Prabhākara
    (B) Rāmānuja
    (C) Prabhākara
    (D) Rāmānuja and Kumārila

40. ॲरिस्टॉटलचा 'युडेमोनिझम' म्हणजे :
    (A) दयाळूपणा
    (B) भव्यता
    (C) सर्वोत्कृष्टता
    (D) सोशिकता

41. कोणत्या चार आधारांवर बेंथम नीत्तिमत्तेचे प्रतिपादन करतो ?
    (A) भौतिक, मानसिक, भाषिक, सामाजिक
    (B) भौतिक, सामाजिक, राजकीय, धार्मिक
    (C) भौतिक, मानसिक, भाषिक, राजकीय
    (D) भौतिक, सामाजिक, भाषिक, धार्मिक

42. साध्यसाधनाची समस्या व साधनशुचितेचा आग्रह ही कोणाच्या तत्त्वज्ञानाची वैशिष्ट्ये आहेत ?
    (A) के. सी. भट्टाचार्य
    (B) जे. कृष्णमूर्ती
    (C) मानवेंद्रनाथ रॉय
    (D) महात्मा गांधी

43. सत्ख्याती सांगणारे ते :
    (A) रामानुज व प्रभाकर
    (B) रामानुज
    (C) प्रभाकर
    (D) रामानुज व कुमारील

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

44. According to Iqbal, other minds are known through :
    (A) Postulation
    (B) Intuition
    (C) Testimony
    (D) Sense-perception

45. Which aspect of Dharma is emphasized by Phule ?
    (A) Devotion (B) Truth
    (C) Goodness (D) Beauty

46. The Absolute, as conceived by Radhakrishnan is pure consciousness, pure freedom and :
    (A) Infinite
    (B) Infinite descriptions
    (C) Infinite possibility
    (D) End of possibles

47. Who among the following asserts "Religion without philosophy runs into superstition; and philosophy without religion becomes a dry atheism".
    (A) Radhakrishnan
    (B) Swami Vivekananda
    (C) Sri Aurobindo
    (D) Tagore

48. The statement—"Intuition brings to man those brilliant messages from the unknown which is the beginning of his higher knowledge" can be attributed to :
    (A) Radhakrishnan
    (B) Sri Aurobindo
    (C) Swami Vivekananda
    (D) Tagore

44. इक्बालच्या मते, परमन कशाच्याद्वारे कळतात ?
    (A) अर्थापत्ती
    (B) अंत:प्रज्ञा
    (C) आप्तवचन
    (D) प्रत्यक्षानुभव

45. धर्माच्या कोणत्या अंगावर फुले यांनी भर दिला ?
    (A) भक्ती (B) सत्य
    (C) शिव (D) सौंदर्य

46. राधाकृष्णनांच्या केवलतत्त्वाची संकल्पनेनुसार ते निखळ चैतन्य, निखळ स्वातंत्र्य व :
    (A) अनंत
    (B) अनंत वर्णने
    (C) अनंत शक्यता
    (D) शक्यतांचा अंत

47. 'तत्त्वज्ञानाभावी धर्म अंधश्रद्धापर ठरतो व धर्माभावी तत्त्वज्ञान म्हणजे रुक्ष निरीश्वरवाद' असे खालीलपैकी कोणाचे प्रतिपादन आहे ?
    (A) राधाकृष्णन
    (B) स्वामी विवेकानंद
    (C) श्रीअरविंद
    (D) टागोर

48. पुढील विधान कोणाबाबत खरे आहे ?
    "अंत:प्रज्ञा माणसास अज्ञाताकडून आलेले असे प्रभावी संदेश देते, की तेथून प्रगत ज्ञानास सुरुवात होते."
    (A) राधाकृष्णन
    (B) श्रीअरविंद
    (C) स्वामी विवेकानंद
    (D) टागोर

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

49. Who among the following asserts—"politics have their roots in the spiritual life of man" ?
(A) Mohammad Iqbal
(B) Mahatma Gandhi
(C) Sri Aurobindo
(D) Swami Vivekananda

50. Absolute for Radhakrishnan has to be :
(A) Materially real
(B) Of the nature of spirit alone
(C) Of the nature of void
(D) Of the nature of both material and spirit

51. According to Jiddu Krishnamurti freedom is :
(A) Free response to nature
(B) Exercising choice without any preconceptions
(C) Pure observation
(D) Knowing self in isolation from relation

52. Sartre's humanism orients itself towards :
(A) an open future of collective responsibility
(B) an open future of solitary responsibility
(C) an open future of ecological responsibility
(D) an open future of scientific responsibility

49. ''राजकारणाची मुळे माणसाच्या आध्यात्मिक जीवनात असतात'' हे प्रतिपादन खालीलपैकी कोणाचे ?
(A) मुहम्मद इक्बाल
(B) महात्मा गांधी
(C) श्रीअरविंद
(D) स्वामी विवेकानंद

50. राधाकृष्णनांच्या मते, केवळतत्त्व :
(A) भौतिकदृष्ट्या सतच असते
(B) केवळ चैतन्यमयच असते
(C) शून्यस्वरूपच असते
(D) भौतिक तसेच चैतन्यस्वरूपच असते

51. जिद्दू कृष्णमूर्तीच्या मते, स्वातंत्र्य म्हणजे :
(A) निसर्गाला दिलेला मुक्त प्रतिसाद
(B) कोणत्याही पूर्वग्रहाविना निवड करणे
(C) निखळ निरीक्षण
(D) नातेसंबंधाविना केवळ 'स्व' स्वतंत्रपणे जाणणे

52. सार्त्रचा मानवतावाद स्वत: ला कुठल्या दिशेला अभिमुख करतो ?
(A) सामूहिक उत्तरदायित्वाचे मुक्त भविष्य
(B) वैयक्तिक उत्तरदायित्वाचे मुक्त भविष्य
(C) पर्यावरणविषयक उत्तरदायित्वाचे मुक्त भविष्य
(D) वैज्ञानिक उत्तरदायित्वाचे मुक्त भविष्य

53. According to Heidegger, the proper response to technology is to :
(A) understand it within Being (*Sein*)
(B) abandon it within Being (*Sein*)
(C) accelerate it within Being (*Sein*)
(D) manipulate it within Being (*Sein*)

54. According to Nietzsche, the assumption of identity underlying logic is :
(A) culturally fulfilled
(B) rationally fulfilled
(C) spiritually fulfilled
(D) fictitiously fulfilled

55. For Levinas, the face of the other is :
(A) a moral summon for responsibility
(B) an epistemological summon for science
(C) an aesthetic summon for pleasure
(D) an intellectual summon for reason

56. James attempted to replace 'the truth' with a diversified plurality of :
(A) appearances (B) truths
(C) percepts (D) concepts

53. हायडेगरच्या मतानुसार तंत्रज्ञानाला दिलेल्या योग्य प्रतिसाद म्हणजे :
(A) अस्तित्वाचा एक भाग म्हणून त्याचे आकलन करून घेणे
(B) अस्तित्वातून त्याचा त्याग करणे
(C) अस्तित्वात त्याला गती देणे
(D) अस्तित्वात त्याला योग्यपणे हाताळणे

54. नित्शेच्या मतानुसार तर्कशास्त्रातील तदेवतेच्या/तादात्म्याच्या गृहीतकाची पूर्तता :
(A) सांस्कृतिकदृष्ट्या होते
(B) बौद्धिकदृष्ट्या होते
(C) आध्यात्मिकदृष्ट्या होते
(D) लटकेपणाने होते

55. लेविनासच्या मतानुसार 'पर' चा चेहरा हा :
(A) उत्तरदायित्वाबद्दलचा नैतिक आदेश आहे
(B) विज्ञानासाठी ज्ञानशास्त्रीय आदेश आहे
(C) सुखासाठी सौंदर्यशास्त्रीय आदेश आहे
(D) तर्कासाठी बौद्धिक आदेश आहे

56. जेम्सने 'सत्य' संकल्पनेचे विस्थापन पुढीलपैकी कशाच्या वैविध्यपूर्ण अनेकतेने केले ?
(A) आभास (B) सत्ये
(C) इंद्रिय संवेदने (D) संकल्पना

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

57. According to Ryle, Cartesian theory of mind is based on a confusion between :
(A) Mental description and disposition
(B) Mind and brain
(C) Mental and physical properties
(D) Logical and psychological properties

58. According to C.S. Pierce, truth is :
(A) the ideal limit of knowledge
(B) the ultimate goal of knowledge
(C) the expedient in the way of thinking
(D) the logical requirement of enquiry

59. The distinction between actual and probable verification was upheld by :
(A) Schlick (B) Ayer
(C) Carnap (D) Wittgenstein

60. 'Incomplete symbols' of Russell are those which fulfil the following :
(A) their contribution to meaning did not consist in denotation
(B) their contribution to meaning consists in denotation
(C) they are used as names
(D) they are not susceptible of analysis

57. राईलच्या मते डेकार्टची मनविषयक उपपत्ती .... मध्ये गफलत करते.
(A) मानसिक विश्लेषण आणि भाष्य
(B) मन आणि बुद्धी
(C) मानसिक आणि शारीरिक गुणधर्म
(D) तार्किक आणि मानसशास्त्रीय गुणधर्म

58. सी. एस. पिअर्सच्या मते सत्य हे .... आहे.
(A) ज्ञानाची आदर्श सीमारेषा
(B) ज्ञानाचे अंतिम ध्येय
(C) विचारांमधील एक युक्ती
(D) जिज्ञासेची तार्किक गरज

59. वास्तव आणि संभाव्य प्रत्यंतर यांतील भेद कोणी सांगितला आहे ?
(A) श्लीक (B) एअर
(C) कारनॅप (D) विट्गेनस्टाईन

60. रसेलची 'अपूर्ण प्रतिके' पुढीलपैकी कशाची पूर्तता करतात ?
(A) त्यांचे अर्थविषयक योगदान निर्देशात अनुस्यूत नसते
(B) त्यांचे अर्थविषयक योगदान निर्देशात अनुस्यूत असते
(C) त्यांचा वापर नामासारखा केला जातो
(D) त्यांचे विश्लेषण करणे शक्य नसते

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

61. Which of the following is *not* what Quine criticizes as "two dogmas of Empiricism" ?
   (A) The distinction between analytic and synthetic propositions
   (B) Phenomenalism
   (C) The reducibility of each meaningful statements to the set of immediate experiences
   (D) Totality of our so called beliefs is man-made

62. The objective of total revolution is :
   (A) to change government, but not society and the individual
   (B) not only to change government, but also society and the individual
   (C) not to change government, but society and the individual
   (D) to change government and society, but not the individual

63. Swadeshi was :
   (A) not just an economic doctrine, but covered all aspects of human life
   (B) just an economic doctrine and did not cover all aspects of human life
   (C) not an economic doctrine, but covered all aspects of human life
   (D) neither an economic doctrine and nor did it cover all aspects of human life

61. पुढीलपैकी कशाचा समावेश क्वाईनने टीका केलेल्या ''अनुभववादाची दोन तत्त्वे'' यांमध्ये **नाही** ?
   (A) विश्लेषक व संश्लेषक विधानांमधील फरक
   (B) मानसघटनावाद
   (C) प्रत्येक अर्थपूर्ण विधानाचे साक्षात् अनुभवांच्या गटामध्ये विलयन होण्याची क्षमता
   (D) आपल्या सर्व तथाकथित धारणांची गोळा-बेरीज मानवनिर्मित असते

62. सर्वंकष क्रांतीचे उद्दिष्ट :
   (A) सरकार बदलणे, पण समाज व व्यक्ती नाही
   (B) केवळ सरकार बदलणे नाही, तर समाज व व्यक्तीतही बदल घडवणे
   (C) सरकार बदलणे नाही, तर समाज व व्यक्ती यांत बदल घडवणे
   (D) सरकार व समाज यांत परिवर्तन करणे, व्यक्तीमध्ये नाही

63. स्वदेशी हे :
   (A) केवळ आर्थिक तत्त्व नाही, तर मानवी जीवनाच्या सर्व पैलूंना सामावून घेते
   (B) केवळ आर्थिक तत्त्व आहे, मानवी जीवनाच्या इतर पैलूंशी त्याचा संबंध नाही
   (C) आर्थिक तत्त्व नाही, तर ते मानवी जीवनाच्या सर्व पैलूंना सामावणारे आहे
   (D) आर्थिक तत्त्वही नाही व मानवी जीवनाच्या सर्व पैलूंना सामावणारेही नाही

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

64. Constitutional morality :
   (A) cannot be reduced to pure normativity or pure legal form
   (B) cannot be reduced to pure normativity and pure legal form
   (C) can be reduced to pure normativity but not to pure legal form
   (D) cannot be reduced to pure normativity but to pure legal form

65. Freedom to practice religion is .... right in India.
   (A) a fundamental right
   (B) a cultural right
   (C) a political right
   (D) an informal right

66. In the Indian Constitution, the right to property is *not* :
   (A) a fundamental right
   (B) a legal right
   (C) a moral right
   (D) an individual right

67. Affirmative action aims at :
   (A) social justice
   (B) political justice
   (C) individual justice
   (D) global justice

64. राज्यघटनात्मक नीतिमत्तेचे :
   (A) शुद्ध आदर्शात्मक वा वैधानिक रूपात विलयन करता येत नाही
   (B) शुद्ध आदर्शात्मक व शुद्ध वैधानिक रूपात विलयन करता येत नाही
   (C) शुद्ध आदर्शात्मक रूपात विलयन करता येते पण शुद्ध वैधानिक रूपात नाही
   (D) शुद्ध आदर्शात्मक रूपात विलयन करता येत नाही पण शुद्ध वैधानिक रूपात करता येते

65. भारतात धर्माचे पालन करणे हा .... हक्क आहे.
   (A) मूलभूत
   (B) सांस्कृतिक
   (C) राजकीय
   (D) अनौपचारिक

66. भारतीय राज्यघटनेत संपत्तीचा हक्क हा काय **नाही** ?
   (A) मूलभूत हक्क
   (B) वैधानिक हक्क
   (C) नैतिक हक्क
   (D) वैयक्तिक हक्क

67. सकारात्मक कृतीचा उद्देश काय असतो ?
   (A) सामाजिक न्याय
   (B) राजकीय न्याय
   (C) वैयक्तिक न्याय
   (D) वैश्विक न्याय

Prepp
Your Personal Exams Guide

68. According to Kautilya, in the process of selecting a new king :
    (A) A state must have a king even if deserving candidate is not available
    (B) A person from the relations of the previous king must be selected
    (C) It is better to keep a state without a king instead of selecting an undeserving person
    (D) The eldest prince of the previous king must be selected

69. According to Kautilya, what brings glory to king and the citizens ?
    (A) Beauty of the land
    (B) Magnitude of the army
    (C) Good governance
    (D) Enormous wealth

70. In the context of foreign policy, according to Kautilya, the following principle should be followed by a king :
    (A) King must always remain aggressive
    (B) King can enter into war with any enemy
    (C) King should not enter into war with more powerful enemy
    (D) King must always think of treaty to avoid any war situation

68. कौटिल्याच्या मतानुसार नवीन राजाच्या निवड प्रक्रियेच्या वेळी :
    (A) जरी लायक उमेदवार उपलब्ध नसला तरी राज्याला राजा असलाच पाहिजे
    (B) पूर्वीच्या राजाच्या नात्यातील व्यक्तीची निवड करायला हवी
    (C) कुठल्याही अपात्र उमेदवाराची निवड करण्यापेक्षा राज्य राजाविरहित राहिलेले चालेल
    (D) पूर्वीच्या राजाच्या सर्वात ज्येष्ठ राजकुमाराची निवड करण्यात यावी

69. कौटिल्याच्या मतानुसार, पुढीलपैकी कशामुळे राजा व नागरिक यांना वैभव प्राप्त होते ?
    (A) भूभागाचे सौंदर्य
    (B) सैन्याची भव्यता
    (C) सुप्रशासन
    (D) अमाप संपत्ती

70. कौटिल्याच्या मतानुसार राजाने परराष्ट्र धोरणाच्या संदर्भात पुढील तत्त्वाचा अवलंब करावा :
    (A) राजाने कायम आक्रमक राहावे
    (B) राजा कुठल्याही शत्रूशी युद्ध करू शकतो
    (C) राजाने आपल्यापेक्षा सामर्थ्यवान शत्रूशी कधी युद्ध करू नये
    (D) युद्धपरिस्थिती टाळण्यासाठी राजाने नेहमी तहाचाच विचार करावा

www.prepp.in

71. What is the golden rule about foreign policy according to Kautilya ?
    (A) Enemy of enemy is one's friend
    (B) Enemy of friend is one's enemy
    (C) Friend of enemy is one's enemy
    (D) Friend of friend is one's friend

72. Which one of the following statements is *not* true of patriarchy ?
    (A) Patriarchy is caused by the biological inequalities between women and men
    (B) Male control over women's sexuality and reproductive functions is a fundamental cause and result of patriarchy
    (C) Patriarchy causes oppression as a result of alienating women from their bodies
    (D) Patriarchy is essential condition for women to demand their rights as equal citizens

73. Who among the following political thinkers defends the Aristotelian ideal of intimate, reciprocating focal community bound by shared ends, where people simply assume and fulfill socially given roles ?
    (A) Alasdair Macintyre
    (B) Charles Taylor
    (C) John Rawls
    (D) Isaiah Berlin

71. परराष्ट्र धोरणाबद्दल कौटिल्याच्या मतानुसार सुवर्ण नियम कुठला ?
    (A) शत्रूचा शत्रू तो आपला मित्र
    (B) मित्राचा शत्रू तो आपला शत्रू
    (C) शत्रूचा मित्र तो आपला शत्रू
    (D) मित्राचा मित्र तो आपला मित्र

72. खालीलपैकी कोणते विधान पितृसत्ताकपद्धती-बाबत खरे **नाही** ?
    (A) स्त्रिया व पुरुष यांच्यामधील जैविक असमानते पितृसत्ताकपद्धतीचे कारण होय
    (B) पुरुष स्त्रीच्या लैंगिकतेला नियंत्रित करू शकत नाही व पितृसत्ताकपद्धती हे जनन कार्यांचे मूळ कारण व परिणाम आहे
    (C) स्त्रियांना त्यांच्या शरीरापासून वेगळे केल्या-मुळे पितृसत्ताकपद्धती त्यांचे शोषण करते
    (D) स्त्रियांना त्यांचे समान हक्क मिळविण्याकरिता पितृसत्ताकपद्धती ही आवश्यक अट आहे

73. जिव्हाळ्याचे, परस्परपूरक संबंध असणाऱ्या समूहाची उद्दिष्टे समान असतात, समाजाने दिलेल्या भूमिका स्वीकारल्या व निभावल्या जातात, अशा ॲरिस्टॉटलप्रणित आदर्शाचे समर्थन कोणी केले ?
    (A) अलसडायर मॅकिन्टायर
    (B) चार्ल्स टेलर
    (C) जॉन रॉल्स
    (D) इसा बर्लिन

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

74. According to Marx the origin of alienation is commodity fetishism. Which of the following is *not* a part of Marx's explanation of alienation ?
   (A) Inanimate things (commodities) have human powers (i.e. value)
   (B) Inanimate things (commodities) are able to govern the activity of human beings
   (C) Social relationships involved in production are not relationships among people, but only economic relationships
   (D) Inanimate things (commodities) are incapable of governing the activity of human beings

75. Which one of the following is *not* true of normative claims that are entailed in the theoretical framework proposed by Amartya Sen's capability approach ?
   (A) The freedom to achieve well-being is of primary moral importance
   (B) Freedom to achieve well-being is to be understood in terms of people's capabilities
   (C) People's capabilities mean their real opportunities to do and be what they have reason to value
   (D) The freedom to sell one's produce at a desired price in the free market

74. मार्क्सच्या मते, परात्मतेचा उगम हा वस्तूंच्या परासक्तीत्त्वात असतो. खालीलपैकी कोणता (पर्याय) मार्क्सच्या परात्मतेच्या स्पष्टीकरणाचा अंश **नाही** ?
   (A) निर्जीव वस्तूंमध्ये मानवी सामर्थ्य (म्हणजे मूल्य) असते
   (B) निर्जीव वस्तू मनुष्य प्राण्याच्या क्रिया नियंत्रित करू शकतात
   (C) उत्पादनप्रक्रियेतील सामाजिक नातेसंबंध माणसामाणसातील नसून केवळ आर्थिक संबंध असतात
   (D) निर्जीव वस्तू मनुष्यप्राण्यांच्या क्रिया नियंत्रित करण्यास असमर्थ असतात

75. अमर्त्य सेनप्रणित क्षमताधिष्ठित दृष्टिकोणाच्या सैद्धांतिक चौकटीत केल्या जाणाऱ्या आदर्शवादी दाव्यांपैकी खालीलपैकी कोणता (पर्याय) खरा नव्हे ?
   (A) कल्याण प्राप्त करून घेण्याचे स्वातंत्र्य प्रामुख्याने नैतिकत: महत्त्वाचे आहे
   (B) कल्याण प्राप्त करून घेण्याचे स्वातंत्र्य इतरेजनांच्या क्षमतांसंदर्भात जाणून घ्यावे लागते
   (C) इतरेजनांच्या क्षमता म्हणजे त्यांच्या खऱ्या संधी–जे त्यांना करावेसे वाटते व जे महत्त्वपूर्ण आहे
   (D) मुक्त बाजारपेठेत एखाद्याचे उत्पादन हव्या त्या किंमतीला विकण्याचे स्वातंत्र्य

www.prepp.in
prepp
Your Personal Exams Guide

76. The process by which things of the world, not belonging to anyone, become appropriate objects, pertains to which of the following principles of justice according to Robert Nozick ?
    (A) A principle of justice in Acquisition
    (B) A principle of justice in Transfer
    (C) A principle of justice in rectification
    (D) A principle of justice in decision-making

77. One of the dominant reasons for people to enter into social contract according to Hobbes is :
    (A) Self-preservation
    (B) Inner sense of justice
    (C) Universal love
    (D) Love of wisdom

78. According to socialist feminism which of the following is the foremost reason for the subjugation of women ?
    (A) Their financial dependence upon men
    (B) Their biological difference from men
    (C) Lack of political representation
    (D) Lack of education

76. रॉबर्ट नॉझिकच्या मते, जगातील ज्या वस्तू कोणाच्याही मालकीच्या नसतात त्या योग्य पदार्थ ज्या प्रक्रियेने होतात, ती प्रक्रिया खालीलपैकी कोणत्या न्यायतत्त्वानुसार आहे ?
    (A) अर्जितातील न्यायतत्त्व
    (B) हस्तांतरणातील न्यायतत्त्व
    (C) सुधारणेतील न्यायतत्त्व
    (D) निर्णयनातील न्यायतत्त्व

77. सामाजिक करार करण्यासाठी, हॉब्सच्या मते, प्रमुख कारण खालीलपैकी कोणते ?
    (A) स्वत:स राखून ठेवणे
    (B) न्यायाचा आंतरिक भाव
    (C) सार्वत्रिक प्रेम
    (D) ज्ञानाचे प्रेम

78. समाजवादी स्त्रीवादानुसार, स्त्रियांच्या दुय्यमत्वाचे प्रमुख कारण कोणते ?
    (A) पुरुषांवरील त्यांचे आर्थिक अवलंबन
    (B) त्यांचा पुरुषांहून अलग असणारा जैविक भेद
    (C) राजकीय प्रातिनिधित्वाचा अभाव
    (D) शिक्षणाचा अभाव

79. Which of the political thinkers distinguishes between equality of opportunity and equality of respect on two elements in the idea of equality ?

(A) John Rawls

(B) Karl Marx

(C) Bernard Williams

(D) Charles Taylor

80. The statement "Female subordination is rooted in a set of customary and legal constraints that blocks women's entrance to and success in the so-called public world" belongs to which of the following feminist theories ?

(A) Radical feminism

(B) Eco-feminism

(C) Liberal feminism

(D) Socialist feminism

81. In Plato's Republic which one of the following is a reason why philosophers should rule a city ?

(A) They hate poetry

(B) They are mindful of both body and spirit

(C) They are easily able to convince others

(D) They love what is rather than what becomes

79. खालीलपैकी कोणता राजकीय विचारवंत संधींची समानता व आदरभावाची समानता या समानतेच्या कल्पनेच्या दोन प्रकारांमध्ये भेद करतो ?

(A) जॉन रॉल्स

(B) कार्ल मार्क्स

(C) बर्नार्ड विल्यम्स

(D) चार्ल्स टेलर

80. रूढिप्रधान व कायदेपूर्ण निर्बंधांमुळे स्त्रियांचा समाजजीवनात प्रवेश व यश न मिळण्यात स्त्रियांच्या दुय्यमीकरणाची मुळे होत, हे विधान खालीलपैकी कोणत्या स्त्रीवादी उपपत्तीमध्ये येते ?

(A) मूलगामी स्त्रीवाद

(B) पर्यावरणीय स्त्रीवाद

(C) उदारमतवादी स्त्रीवाद

(D) समाजवादी स्त्रीवाद

81. प्लेटोच्या रिपब्लिकमध्ये तत्त्वज्ञाने नगर चाल-विण्याकरिता खालीलपैकी कोणते कारण दिले आहे ?

(A) त्यांना काव्याचा तिटकारा असतो

(B) त्यांचे शरीराकडे व जाणिवेकडे अवधान असते

(C) त्यांना सहजपणे इतरांना पटविणे शक्य असते

(D) परिवर्तनीयापेक्षा त्यांना अपरिवर्तनीय प्रिय असते

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

82. A deductive argument is invalid it and only if ....
(A) all its premises are true and the conclusion is false
(B) all its premises are false and conclusion is also false
(C) some of its premises are false and conclusion also false
(D) all its premises false and conclusion true

83. According to quality, propositions are divided into :
(A) Universal and Particular
(B) Simple and Compound
(C) Affirmative and Negative
(D) Necessary and Probable

84. Which one of the following is *not* a valid mood of first figure of a syllogism ?
(A) Barbara (B) Celarent
(C) Darii (D) Boroco

85. The law that states—'A is either B or not B' is :
(A) Law of Excluded Middle
(B) Law of Contradiction
(C) Law of Identity
(D) Law of Nature

86. .... opposition is the relation between two particular propositions, which have the same subject and the same predicate but which differ in quality.
(A) Contrary
(B) Sub-contrary
(C) Contradictory
(D) Subalternation

82. नैगमनिक युक्तिवाद फक्त तेव्हाच अवैध असतो जेव्हा :
(A) त्याची सर्व आधारविधाने सत्य असतात आणि निष्कर्ष असत्य असतो
(B) त्याची सर्व आधारविधाने असत्य असतात आणि निष्कर्षही असत्य असतो
(C) त्याची काही आधारविधाने असत्य असतात आणि निष्कर्षही असत्य असतो
(D) त्याची सर्व आधारविधाने असत्य असतात आणि निष्कर्ष सत्य असतो

83. गुण तत्त्वाधारे विधाने विभागली जातात :
(A) सर्ववाची आणि विशेषवाची
(B) सरल आणि मिश्र
(C) होकारार्थी आणि नकारार्थी
(D) अनिवार्य आणि संभाव्य

84. पुढीलपैकी कोणता प्रकार संविधाच्या पहिल्या आकृतीचा युक्त प्रकार **नाही** ?
(A) बार्बारा (B) सिलरेन्ट
(C) डाराय (D) बोरोको

85. 'A हे एकतर B आहे किंवा न B आहे' हे मांडणारा नियम आहे :
(A) वर्जित मध्यतेचा
(B) व्याघाताचा
(C) तादात्म्याचा
(D) निसर्गाचा

86. .... हा विरोध अशा दोन विधानांमध्ये असतो ज्यांचे उद्देश पद समान असते आणि विधेयपद समान असते पण गुणदृष्ट्या ती भिन्न असतात.
(A) विरोध
(B) उप-विरोध
(C) व्याघात
(D) उपाश्रित

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

87. "$\sim [(p \vee q) . (q \vee r)] \supset (p \vee r)$" this propositional form is a ....
(A) Tautology
(B) Contradiction
(C) Contingent
(D) Complete

88. Identify the *correct* formulation of the Rule Universal Generalization (UI) :
(A) ϕ_Y
$\therefore$ (X) (ϕ_X)
(where Y denotes "any arbitrarily selected individual)
(B) ϕ_X
$\therefore$ (X) ϕ_X
(where X denotes individual variable)
(C) ϕ_X
$\therefore$ (ϕ_Y)
(where Y denotes "any arbitrarily selected individual)
(D) ϕ_X
$\therefore$ (X) ϕ_X
(where X is any individual variable)

89. Select the *correct* symbolization of the following statement :
"Only policeman and fireman are indispensable and underpaid." (Px, Fx, Ix, Ux)
(A) (X) [(Px . Fx) $\supset$ (Ix . Ux)]
(B) (X) [(Px $\vee$ Fx) $\supset$ (Ix . Ux)]
(C) ($\exists$X) [(Px . Fx) . (Ix . Ux)]
(D) (X) [(Ix . Ux) $\supset$ (Px $\vee$ Fx)]

87. "$\sim [(p \vee q) . (q \vee r)] \supset (p \vee r)$" हा विधान बंध .... आहे.
(A) सर्वत: सत्य
(B) सर्वत: असत्य
(C) नैमित्तिकतया सत्यासत्य
(D) संपूर्ण

88. सार्विक सामान्यीकरणाचा (UI) नियमाचे अचूक चिह्नांकित आकार ओळखा :
(A) ϕ_Y
$\therefore$ (X) (ϕ_X)
(Y हा "यदृच्छया निवडलेली व्यक्ती आहे निर्देशित करतो")
(B) ϕ_X
$\therefore$ (X) ϕ_X
(X हे व्यक्तिचर निर्देशित करते)
(C) ϕ_X
$\therefore$ (ϕ_Y)
(Y हा यदृच्छया निवडलेली व्यक्ति निर्देशित करतो)
(D) ϕ_X
$\therefore$ (X) ϕ_X
(X हा कोणताही व्यक्तीचर आहे)

89. पुढील विधानाचे अचूक चिन्हांकन निवडा "फक्त पोलिस आणि अग्नीशामकदलाचे जवान हेच अपरिहार्य आणि अपुऱ्या वेतनावर काम करणारे असतात. (Px, Fx, Ix, Ux)
(A) (X) [(Px . Fx) $\supset$ (Ix . Ux)]
(B) (X) [(Px $\vee$ Fx) $\supset$ (Ix . Ux)]
(C) ($\exists$X) [(Px . Fx) . (Ix . Ux)]
(D) (X) [(Ix . Ux) $\supset$ (Px $\vee$ Fx)]

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

90. Identify the fallacy committed in the following syllogism :

No men are perfect

All men are animals

∴ No animals are perfect.

(A) Fallacy of Illicit Major
(B) Fallacy of Illicit Minor
(C) Fallacy of Negative Premises
(D) Fallacy of Undistributed Middle

91. Find out the *incorrect* option :

(A) If an Axiomatic system is constistent it can't be complete
(B) If an Axiomatic system is consistent it does not contain '*p*' and '~*p*' as its axioms or theorems
(C) An axiomatic system is consistent iff not every wff is a theorem of that system
(D) An axiomatic system is consistent iff every wff is a theorem of that system

92. Who is propounder of the view that animals do have intrinsic value ?

(A) Peter Singer
(B) Tom Regen
(C) Aldo Leopold
(D) Arne Naess

93. Community includes both biotic and abiotic factors. This assertion is made by :

(A) Land Ethics
(B) Deep Ecology
(C) Shallow Ecology
(D) Medical Ethics

90. पुढील संविधानातील तर्कदोष ओळखा :

एकही माणूस परिपूर्ण नसतो.

सर्व माणसे प्राणी असतात.

∴ एकही प्राणी परिपूर्ण नसतो.

(A) निषिद्ध श्रेष्ठताचा युक्तिवाद
(B) निषिद्ध लहानचा युक्तिवाद
(C) नकारात्मक पूर्वपक्षाचा युक्तिवाद
(D) अविभागणी मधील युक्तिवाद

91. चुकीचा पर्याय निवडा :

(A) बीजानुमान प्रणाली सुसंगत असेल तर ती परिपूर्ण असू शकत नाही
(B) बीजानुमान प्रणाली सुसंगत असेल तर त्या प्रणालीमध्ये '*p*' आणि '~*p*' हे दोन्हीही मूलाधार किंवा प्रमेय म्हणून असणार नाहीत
(C) प्रत्येक सुघटित सूत्र जेव्हा बीजानुमान प्रणालीत प्रमेय नसेल तर आणि तरच ती प्रणाली सुसंगत असेल
(D) प्रत्येक सुघटित सूत्र जेव्हा बीजानुमान प्रणालीत प्रमेय म्हणून असेल तर आणि तरच ती प्रणाली सुसंगत असेल

92. 'प्राण्यांना स्वत: मूल्य असते' या मताचा प्रणेता कोण ?

(A) पीटर सिंगर
(B) टॉम रेगन
(C) ॲल्डो लिओपोल्ड
(D) आर्ने नेस

93. परिवारामध्ये सजीव व निर्जीव अशा दोन्ही घटकांचा समावेश होतो. या अवधारणाचा स्वीकार कोणी केला ?

(A) परिवार-नीती
(B) सखोल पर्यावरण नीती
(C) उथळ पर्यावरण नीती
(D) वैद्यक नीती

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

94. According to Jodal Radinov :
(A) Life begins with birth
(B) Birth is morally insignificant phenomenon
(C) Life begins with conception
(D) Conception is morally insignificant phenomenon

95. A slippery slope argument about Abortion states :
(A) Abortion is justified but killing the child is not
(B) If abortion is justified, killing the child is also justified
(C) Both abortion and killing the child are justified
(D) There is no link between the justifiability of abortion and that of killing the child

96. Match the pairs :

Group I

(*a*) Peter Singer
(*b*) Tom Regen
(*c*) Aldo Leopold
(*d*) Arne Naess

Group II

(1) Land Ethics
(2) Deep Ecology
(3) Practical Ethics
(4) Animal Rights

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(4)	(3)	(2)	(1)
(C)	(3)	(4)	(1)	(2)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

94. जोडाल रॅडिनॉव्हच्या मतानुसार :
(A) जीवनाचा प्रारंभ जन्माबरोबर होतो
(B) जन्म ही नैतिकदृष्ट्या क्षुल्लक घटना आहे
(C) जीवनाचा प्रारंभ गर्भधारणेबरोबर होतो
(D) गर्भधारणा ही नैतिकदृष्ट्या क्षुल्लक घटना आहे

95. गर्भपातासंदर्भातील 'निसरड्या उताराच्या' युक्तिवादात असे म्हटले आहे की :
(A) गर्भपात समर्थनीय आहे, पण बालहत्या नाही
(B) जर गर्भपात समर्थनीय असेल, तर बाल-हत्याही समर्थनीय ठरेल
(C) गर्भपात व बालहत्या दोन्ही समर्थनीय आहेत
(D) गर्भपात व बालहत्या यांच्या समर्थनीयते-मध्ये कुठलाही समान दुवा नही

96. जोड्या जुळवा :

गट I

(*a*) पीटर सिंगर
(*b*) टॉम रेगन
(*c*) ॲल्डो लिओपोल्ड
(*d*) आर्ने नेस

गट II

(1) परिवार नीती
(2) सखोल पर्यावरणनीती
(3) व्यावहारिक नीती
(4) प्राण्यांचे हक्क

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(4)	(3)	(2)	(1)
(C)	(3)	(4)	(1)	(2)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

97. Supreme Court India judgment related to the Adhaar in 24 September 2017 is related to :

(A) Right to Privacy

(B) Right to Technology

(C) Right to Travel

(D) Right to Property

98. Who is the author of *Silent Spring* ?

(A) Rachel Carson

(B) Arne Naess

(C) Aldo Leopold

(D) Peter Singer

99. Which of the following *isn't* principle of media ethics ?

(A) Ensuring the authenticity of the news

(B) Unbiased attitude

(C) Maintaining privacy

(D) Propaganda

100. Justice is .... concept.

(A) Legal

(B) Moral

(C) Psychological

(D) Scientific

97. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे आधार संबंधीचा 24 सप्टेंबर 2017 चा निर्णय हा .... शी संबंधित आहे.

(A) खाजगीपणाचा अधिकार

(B) तंत्रज्ञानाचा अधिकार

(C) प्रवासाचा अधिकार

(D) मालमत्तेचा अधिकार

98. सायलेंट स्प्रिंग या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे ?

(A) राशेल कार्सन

(B) अर्ने नेस

(C) अल्डो लिओपोल्ड

(D) पिटर सिंगर

99. खालीलपैकी कोणते तत्त्व मध्यम नीतिशास्त्राचे **नाही** ?

(A) बातमीची विश्वासार्हता टिकवणे

(B) पूर्वग्रह दूषित नसणे

(C) खाजगीपणा बाळगणे

(D) प्रचार

100. न्याय ही .... संकल्पना आहे.

(A) कायदेशीर

(B) नैतिक

(C) मानसशास्त्रीय

(D) वैज्ञानिक

www.prepp.in

ROUGH WORK

Prepp Your Personal Exam Guide